

C222 – ECO25

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

24 april 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, WERK EN SOCIALE ECONOMIE

INHOUD

Interpellatie van mevrouw Els Van Weert tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het toekennen van strategische investerings- en opleidingssteun aan bedrijven bij herstructureringen	1
Vraag om uitleg van de heer Jan Penris tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de aangekondigde delocalisatie van het hoofdkwartier van Chiquita van Antwerpen naar Zwitserland	4

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy

Interpellatie van mevrouw Els Van Weert tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het toekennen van strategische investerings- en opleidingssteun aan bedrijven bij herstructurerings

De voorzitter: Mevrouw Van Weert heeft het woord.

Mevrouw Els Van Weert: Mevrouw de minister, mijnheer de voorzitter, geachte collega's, enige tijd geleden heb ik een vraag om uitleg ingediend over een specifiek maar niet onbelangrijk dossier. De voorzitter heeft toen op basis van het reglement gevraagd – wellicht terecht, want ik was pas in dit parlement – om ze om te zetten naar een schriftelijke vraag. Ik heb dat gedaan en u hebt omstandig geantwoord.

Mevrouw de minister, op basis van de antwoorden heb ik toch gemeend nog een paar vragen over de bredere problematiek te moeten stellen. Bovendien hebt u, samen met de Vlaamse Regering, het systeem herbekeken. Ik zou vooral enkele vragen over de doelmatigheid, meer bepaald over het creëren van tewerkstelling, willen stellen.

In uw antwoord van 4 april op mijn schriftelijke vraag bevestigt u mijn vermoeden dat er een nieuwe steunaanvraag werd ingediend door de betrokken firma. U vermeldt expliciet dat de aanvraag van 6 november 2007 om ad-hocopleidingssteun die betrekking heeft op een opleidingsproject ter waarde van 2.218.579 euro en dat wordt uitgevoerd tussen 6 november 2007 en 31 oktober 2009, past in de lopende herstructurering van de onderneming die haar investeringsinspanningen heroriënteert naar onderzoek en ontwikkeling. Daar hebben we uiteraard niets op tegen, op voorwaarde dat de steun doelmatig zal zijn en de ontwikkeling van het bedrijf en de tewerkstelling zal ondersteunen.

Ik verwijs ook naar de persberichten van de Vlaamse Regering omdat daarin vaak de link wordt gelegd van groeisteun, expansiesteun of strategische investeringssteun – de termen worden door elkaar gebruikt – met het creëren van arbeidsplaatsen.

Ik heb een aantal vragen over de manier waarop zo'n dossier wordt opgevolgd en geëvalueerd. Komt het bij het toekennen van strategische en opleidingssteun voor dat er rechtstreekse formele of informele contacten zijn tussen de bedrijven die een aanvraag indienen en het kabinet van de minister en/of het kabinet van de minister-president? Op welk niveau gebeuren zulke contacten? Overlegt de minister zelf?

Werd in het specifieke geval van Janssen Pharmaceutica het al goedgekeurde dossier van 8 miljoen euro expansiesteun gekoppeld aan de aanvraag voor opleidingssteun? Met andere woorden, werd er een aanvraag tot opleidingssteun ingediend omdat men vreesde dat het al goedgekeurde dossier van strategische ondersteuningssteun in het gedrang zou kunnen komen door ontslagen bij Janssen Pharmaceutica? Het was toch opvallend dat er enkele weken later een nieuw dossier, ditmaal voor opleidingssteun, werd ingediend.

De dossiers van strategische investeringssteun en opleidingssteun zijn dossiers die al snel oplopen van één tot meerdere miljoenen euro's. Het is dus belangrijk om heel omzichtig met dit gemeenschapsgeld om te springen en om de doelmatigheid, zeker in het kader van tewerkstelling, te bekijken. Op welke manier wordt dit gemeten, gecontroleerd en geëvalueerd? Ik kan dat niet duidelijk opmaken uit de dossiers die ik heb opgevraagd.

Op welke manier zijn er in het nieuwe systeem extra garanties voor tewerkstelling opgenomen? Welke parameters worden er gebruikt, welke controlemechanismen en welke sancties zijn ingebouwd in het nieuwe systeem?

Het gaat hier om een herstructurering die mee wordt gefinancierd met Vlaams overheidsgeld.

Sinds de herstructurering en de ontslagen – en eigenlijk was het voordien ook al zo –, hoor je alleen maar berichten over de bijzonder goede resultaten van de betrokken firma en over het feit dat de aandeelhouders zich kunnen verheugen in verhoogde winstuitkeringen. Kan de acht miljoen euro gemeenschapsgeld dan niet zinvoller en nuttiger worden besteed voor jobcreatie in grote en kleine firma's die op die manier tewerkstelling kunnen genereren?

Dit zijn mijn vragen over een algemene problematiek naar aanleiding van een concreet maar belangrijk dossier, rekening houdend met het nieuwe systeem. Ik hoop dat de Vlaamse Regering zeer goed de controle zal houden over de resultaten van de inzet van dit soort overheidssteun.

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, het is mijns inziens van fundamenteel belang dat de Vlaamse minister bevoegd voor Economie en Ondernemen, permanent de vinger aan de pols van het Vlaamse bedrijfsleven houdt. Zo neem ik zelf elke gelegenheid te baat om Vlaamse bedrijven te

bezoeken. Anderzijds nemen tal van ondernemingen het initiatief om mijn medewerkers en mijzelf te informeren over hun strategische opties of andere belangrijke wijzigingen in hun bedrijfsbeleid waarvan zij vinden dat de overheid kennis moet kunnen nemen. Mogelijks kondigen zij daarbij de indiening van een steunaanvraagdossier aan, aangezien een aanvraag van strategische opleidings- en investeringssteun per definitie moet passen binnen een strategisch project.

De ondernemingen worden dan meestal verwezen naar het Agentschap Economie – soms gaan ze ook rechtstreeks naar daar – waar zij hun aanvraag moeten indienen en waar zij eventueel terecht kunnen voor informatie met het oog op het vervolledigen van hun aanvraagdossier. Helaas is het niet altijd goed nieuws dat de ondernemingen brengen. Zo heeft het management van Janssen Pharmaceutica het initiatief genomen om uitvoerig haar herstructureringsplannen toe te lichten en die te situeren in het kader van de toekomstige positionering van de wereldwijde Johnson & Johnson-groep.

Er bestaat geen verband tussen het goedgekeurde dossier voor strategische investeringssteun en de nieuwe aanvraag voor opleidingssteun. De aanvragen werden ingediend in het kader van de eigen, specifieke regelingen voor strategische investeringssteun en opleidingssteun en beoordeeld aan de hand van de criteria die bij elk van deze regelingen waren vastgelegd.

Het investeringsdossier, dat loopt voor de periode 2006-2008, heeft betrekking op investeringen in gebouwen, productie-installaties, materiaal voor onderzoek en ontwikkeling en immateriële investeringen. Het opleidingsdossier, dat loopt voor de periode 2008-2011, heeft betrekking op personeelsopleidingen in verband met nieuwe productiemethodes en nieuwe technologieën met betrekking tot 'unmet medical needs', niet-ingevulde behoeften op de markt van de farmaceutische specialiteiten waarop de onderneming zich in de toekomst wil toelagen.

Om voor strategische investerings- of opleidingssteun in aanmerking te komen, moeten de ondernemingen aan een aantal voorwaarden voldoen, die ervoor moeten zorgen dat de toegekende steun een effectieve aanwending van de overheidsmiddelen behelst. Om te beginnen is een steunaanvraag slechts ontvankelijk indien het dossier ook een kwaliteitsvol business- of opleidingsplan omvat. Dat moet de aanvraag plaatsen in het kader van een strategisch investerings- en/of opleidingsproject dat binnen de onderneming wordt geïmplementeerd, maar bovenal moet in dit plan worden aangetoond dat de gevraagde steun wel degelijk een stimulerend effect zal hebben op de geplande investerings- of opleidingsinspanning. Zo moet met cijfers worden bewezen dat zonder de strategische steun het project ofwel helemaal niet, ofwel op beduidend beperktere schaal zou worden verwezenlijkt.

Nadien wordt de steun bepaald in evenredigheid met de strategische waarde van het geplande investerings- of opleidingsproject. Hiervoor worden de volgende criteria gehanteerd. Ten eerste zijn er de bedrijfseconomische criteria, waarbij wordt gepeild naar de prestaties en de leefbaarheid van de onderneming, met de vraag of het over een startende onderneming gaat, de financiële situatie in termen van solvabiliteit en liquiditeit, de interne en externe innovatie, het belang van personeelsopleiding en de graad van de opleidingsparticipatie.

Ten tweede zijn er de sociale criteria, waarbij wordt nagegaan of de onderneming haar sociale en maatschappelijke verantwoordelijkheid neemt. Meer bepaald gaat het over het bestaan van een duurzaamheidsverslag, de absolute en relatieve tewerkstellingsaan groei en de tewerkstellingsintegratie. Ten derde zijn er de ecologische criteria, waarbij de inspanningen worden beoordeeld die de onderneming levert om een milieuzorgsysteem uit te bouwen. Hier gaat het over het bestaan van een milieuzorgsysteem, maar ook de inspanningen die worden geleverd in het kader van het klimaatbeleid.

Het percentage van de toegekende steun wordt bepaald aan de hand van de score die de onderneming haalt op de voornoemde criteria. Haalt een onderneming niet het vereiste minimum van 50 percent, dan komt ze ook niet in aanmerking voor steun. Scoort ze beter dan het vereiste minimum, dan wordt het steunpercentage bepaald in evenredigheid met de behaalde score. In de nieuwe steunregeling kan een onderneming slechts om de drie jaar ofwel een strategisch opleidingsdossier, ofwel een strategisch investeringsdossier, ofwel een gecombineerd dossier indienen. Hiermee worden overlappings uitgesloten.

Op de eerste plaats moet worden opgemerkt dat het in geen van beide dossiers gaat om herstructureringssteun. De Europese staatssteunregels leggen specifieke en zeer strenge voorwaarden op aan nationale regelingen voor het toekennen van reddings- of herstructureringssteun aan ondernemingen in moeilijkheden. Elk individueel dossier van reddings- of herstructureringssteun moet worden gemeld bij de Europese Commissie, die dan een grondig onderzoek doet naar het al dan niet gerechtvaardigd zijn van de steun. Een onderneming wordt pas beschouwd als in moeilijkheden verkerend als meer dan de helft van haar eigen vermogen verloren is, en meer dan een kwart daarvan in het laatste jaar, of als er een collectieve insolventieprocedure loopt.

De reddingssteun moet tijdelijk en omkeerbaar zijn. Hij mag de noodlijdende onderneming enkel in staat stellen zich te handhaven gedurende de periode die nodig is om een herstructurerings- of liquidatieplan uit te werken. Die steun mag bijgevolg slechts eenmalig en gedurende maximaal zes maanden worden gegeven en kan slechts bestaan uit leningaranties of leningen tegen marktrentes.

Een herstructurering moet berusten op een haalbaar plan om de levensvatbaarheid van een onderneming op lange termijn te herstellen. Ze moet worden ondersteund door financiële ingrepen, zoals kapitaalinjecties of schuldvermindering. Een diepgaande marktstudie moet worden voorgelegd aan de Europese Commissie. Die zal steeds compenserende maatregelen opleggen om de impact op de goede marktwerking te beperken. Het decreet met betrekking tot het economische ondersteuningsbeleid van 31 januari 2003 voorziet weliswaar theoretisch in een rechtsbasis voor dergelijke steun, maar door de zeer strikte omkadering ervan binnen het Europese staatssteunkader heeft de Vlaamse Regering hier geen gebruik van gemaakt.

De steun die aan Janssen Pharmaceutica werd verleend, valt dus geenszins als herstructureringssteun te bestempelen. Het gaat om steun die kan worden toegekend aan strategische investeringsprojecten of opleidingsprogramma's binnen het normale, reguliere economische ondersteuningsbeleid, ter ondersteuning van enerzijds een uitgebreid investeringsproject en anderzijds een breed opleidingsprogramma dat gericht is op de marktniches waarin de onderneming zich voort wil specialiseren. Er bestaat geen praktijk van het toekennen van steun in het kader van bedrijfsherstructureringsprojecten.

De uitvoering van de steundossiers wordt gevolgd en geëvalueerd door het Agentschap Economie. Dit gaat na of de ondersteunde investerings- en opleidingsprojecten integraal werden gerealiseerd en of aan alle voorwaarden voor de steuntoekenning werd voldaan. Als wordt vastgesteld dat het project niet voor het initieel voorziene bedrag wordt gerealiseerd, dan wordt de steun verminderd pro rata het gerealiseerde investeringsbedrag. Als bij controle blijkt dat bij bepaalde criteria de initiële score niet wordt gehaald, wordt de totaalscore herberekend en wordt, in functie van het nieuwe resultaat, de steun ook pro rata verminderd. Als uit deze herberekening blijkt dat de score onder de vereiste drempel van 50 percent uitkomt, vervalt de toegekende steun en wordt het eventueel al uitbetaalde deel zelfs teruggevorderd. Gezien de weging van het criterium van de tewerkstellingstoename in de berekening van de totaalscore, namelijk 20 punten op een totaal van 100, heeft het niet naleven van het tewerkstellingscriterium vrijwel systematisch tot gevolg dat de minimumscore niet meer kan worden gehaald en dat de steun ook vervalt.

Ik wil ten slotte beklemtonen dat we nu een strikte regelgeving en een strikt kader hebben, terwijl het tot voor kort toch over ad-hocsteun ging. Dat is het besluit dat de Vlaamse Regering op 22 februari 2008 heeft genomen. Het lijkt me goed dat we nu die periode van veel meer ad-hocdossiers en -regelingen achter ons laten. Nu is er een heel duidelijk gereguleerd kader.

De voorzitter: Mevrouw Van Weert heeft het woord.

Mevrouw Els Van Weert: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw uitgebreide antwoord. Het is me alleszins al een beetje duidelijker geworden hoe concreet wordt gemeten wat er effectief met die dossiers gebeurt. Ik heb nog enkele bijkomende vragen.

U zegt dat er nu een duidelijkere regeling is. U had het zelfs over de weging van het tewerkstellingscriterium van 20 punten op 100. Betekent dat dit in de voorgaande periode, waarin het dossier-Janssen valt, niet zo strikt was geregeld, of was er ook voor dat dossier een duidelijke afspraak gemaakt?

Minister Patricia Ceysens: Ja. Er was wel een regeling, maar dat was veeleer een richtsnoer. Dat bestond wel. Sowieso werd de hele steunverlening veel meer ad hoc geregeld, met een aantal afspraken en richtlijnen. Nu hebben we dat heel duidelijk in een besluit vastgelegd. Voor dat dossier gold die regeling ook, maar dan ad hoc. Hoe dan ook is dit een beter onderbouwde regeling.

Mevrouw Els Van Weert: Dat kunnen we uiteraard alleen maar toejuichen.

Ik heb ook gelezen dat u zelf de weging van de diverse criteria zou bepalen. U hebt het nu over 20 punten voor tewerkstelling. Dan interesseert het me uiteraard ook op welke wijze de andere criteria worden gewogen. We zouden kunnen zeggen dat 20 percent zeker niet weinig is, maar anderzijds zouden banencreatie en banenbehoud zowat dé prioriteit moeten zijn in dit soort dossiers. We kunnen ons afvragen of die 20 percent wel voldoende zwaar doorweegt.

Ik vermoed dat de tewerkstellingscriteria in dit geval niet zullen worden gehaald. Er zal een behoorlijke 'herstructurering' gebeuren. Dat is de term die de firma zelf gebruikt. Ik wil gerust aannemen dat het geen herstructureringssteun is.

Wie bepaalt de weging? Ik denk dat u dat bent. Hoe zwaar wegen andere elementen door? Betekent dit dat het volledige dossier zou vervallen als de firma onder 50 punten zakt? Wat gebeurt er dan met die middelen? Komen die terug vrij? Kunnen die opnieuw besteed worden?

Minister Patricia Ceysens: Het is niet de minister die de weging doet. Dit is uitgeschreven in een nieuw uitvoeringsbesluit dat nog niet is gepubliceerd. Het grootste deel gaat over bedrijfseconomische criteria. Liquiditeit en solvabiliteit wegen het meeste door. Tewerkstelling heeft ook een bepaalde weging. Als die niet wordt gehaald, wordt het heel moeilijk om nog die 50 percent te halen. Als een bedrijf aan het einde van de rit toch onder 50 percent duikt, dan vervalt het dossier. De middelen worden dan opnieuw besteed aan gelijkwaardige activiteiten in Vlaanderen.

Mevrouw Els Van Weert: Daar is op dit ogenblik nog geen definitieve uitspraak over?

Minister Patricia Ceysens: Neen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Penris tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de aangekondigde delokalisatie van het hoofdkwartier van Chiquita van Antwerpen naar Zwitserland

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, mijn boodschap is een boodschap van ons allen, over de partijgrenzen heen. Ik wil hier uitdrukkelijk geen partijpolitiek spel van maken en ook geen lokaal Antwerps verhaal. We zijn als Antwerpenaren in de eerste plaats betrokken partij, maar het gaat om een Vlaams probleem in het algemeen. Het is niet omdat een heel belangrijk hoofdkwartier uit Antwerpen vertrekt, dat niet-Antwerpenaren daar niet mogen op reageren. Ik hoop dat deze zorg wordt gedeeld door alle politieke formaties en alle plaatsen in Vlaanderen.

Op 15 april maakte de Gazet van Antwerpen bekend dat een belangrijk hoofdkwartier van een belangrijke economische activiteit in Vlaanderen aankondigde Vlaanderen te zullen verlaten en te delokaliseren naar Zwitserland. Chiquita is een wereldspeler op de fruitmarkt en heeft een aanzienlijke trafiek van bananen en andere fruitsoorten onder zijn hoede. Dit bedrijf kondigde aan Antwerpen te zullen ruilen voor een Zwitserse locatie.

Daar werden twee redenen voor aangehaald. Ten eerste zijn er fiscale redenen die ons wakker moeten schudden. We zijn daar echter niet echt voor bevoegd. Ten tweede haalden de vertegenwoordigers van Chiquita ook argumenten aan met betrekking tot randvoorwaarden, onder andere subsidies voor fundamenteel onderzoek dat de groep wenst te doen. Het gaat om onderzoek naar de voedselkwaliteit. De Zwitserse overheid zou inschikkelijker zijn dan de Vlaamse.

Sinds het bericht in Gazet van Antwerpen is de berichtgeving er niet duidelijker op geworden – het ging van vaag naar minder vaag. Soms waren er momenten van hoop, dan weer van wanhoop. Er werd bijvoorbeeld gezegd dat de mensen ter plaatse zich geen zorgen moeten maken omdat de kaders uit Antwerpen mee zouden worden genomen naar Zwitserland. De vakbonden lieten weten daar niet mee gediend te zijn. De lokale overheid

– de heer Voorhamme is daar de eminente vertegenwoordiger van – liet uitschijnen dat ze inspanningen had gedaan.

Mijnheer Voorhamme, ik geloof ook dat u die hebt gedaan. U hebt melding gemaakt van een vruchtbaar gesprek, maar dan blijkt toch zonder blijvend resultaat. U hebt ten minste de inspanning gedaan om een vruchtbaar gesprek te willen aangaan. Ik weet dat de stedelijke overheid, die ik vanuit de oppositie ter plaatse bestrijd maar niet in deze aangelegenheid, soms kritische vragen stelt. Als u aankondigt dat u een beleid zult voeren in uw stad om hoofdkwartieren aan te trekken, dan kan ik me voorstellen dat u het er moeilijk mee hebt dat uitgerekend zo'n belangrijke groep aankondigt te willen vertrekken. Ik waardeer uw inspanningen, maar tot op vandaag hebben ze niet veel uitgehaald.

Ook premier Leterme en federaal minister Van Quickenborne hebben zich in deze zaak gemoeid. Al naargelang eenieders temperament worden daar zegebulletins of halve zegebulletins over verkondigd. In elk geval blijft de toestand onduidelijk. Chiquita wordt bestookt met veel beloftes, maar laat weten dat er nog geen definitieve beslissing is genomen, maar dat er wel al opties zijn genomen. Dat is jammer. In Vlaanderen hebben we logistieke troeven. Dat is het geluk van het verhaal. Iedereen die soms kritisch is over de logistiek, moet zich nu maar eens bedenkingen maken. Nietwaar, mijnheer Vandenbroucke? De bananentrafiek blijft gelukkig in Antwerpen. De kennis die daarmee gepaard gaat, wordt naar Zwitserland verhuisd. Niet langer dan twee weken geleden hebben we daarover in de commissie voor Openbare Werken een interessante hoorzitting gehad. Professoren hebben ons gewaarschuwd voor de trendbreuk die zich aan het realiseren is. De logistiek wordt gescheiden van de kennis. Dat is aan het gebeuren. Buitenlandse concurrenten slagen er blijkbaar in om interessantere fiscale en andere voorwaarden te geven aan internationale beslissingscentra. Als Vlamingen moeten we daar bekommerd over zijn.

Ik weet dat noch u, noch de heer Voorhamme in deze de uiteindelijke beslissingsbevoegdheden hebben die we zouden willen hebben. Maar ik ga ervan uit dat u beiden de nodige inspanningen doet om die belangrijke groep hier te houden.

De voorzitter: U mag hier de minister ondervragen en niet de heer Voorhamme.

De heer Jan Penris: Wij hebben niet altijd de gelegenheid om elkaar in de gemeenteraad te zien. Maar minister Ceysens zal antwoorden, en dan heeft de heer Voorhamme misschien een persoonlijk feit om mee te kunnen antwoorden. Trouwens, de Antwerpse televisie is hier omdat de heer Voorhamme aan het woord zal komen, wees daarvan overtuigd.

Mevrouw de minister, ik weet dat u misschien niet over alle bevoegdheden beschikt, maar toch over een aantal. Alleen uw gezag in deze aangelegenheid zou een invloed kunnen hebben. Ik weet dat uw voorgangers in gelijkaardige dossiers gelijkaardige inspanningen hebben gedaan. Ik zou van u willen weten – de lokale en de federale overheid hebben inspanningen gedaan – wat de Vlaamse overheid heeft gedaan. Welke inspanningen hebt u als minister van Economie – en u ging er in uw laatste beleidsbrief van uit dat dit soort beslissingscentra in Vlaanderen moesten kunnen blijven en dat hoofdkwartieren naar Vlaanderen moesten kunnen komen – al gedaan, of bent u van plan te doen?

Als de top van Chiquita aan de pers meedeelt dat er in Zwitserland interessantere onderzoeksvoorwaarden gelden – wat volledig onze bevoegdheid is –, hoe reageert u daar dan op?

De voorzitter: De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme: Mevrouw de minister, mijnheer de voorzitter, geachte collega's, een en ander komt inderdaad op een bijzonder ongelukkig moment, zoals de heer Penris zegt. Ik heb contacten gehad met waarschijnlijk dezelfde mensen als diegenen waarmee het kabinet van de eerste minister en van minister Van Quickenborne contact heeft gehad. Ik kan mij over dat contact niet in detail uitlaten, dat heb ik ook aan de pers gezegd. Ik zal het ook niet doen omdat het in het belang is van het dossier. Ik denk niet dat het goed is dat alle details die daar ter sprake zijn gekomen, in dit stadium op tafel komen.

Dit dossier – dat is geen geheim, en dat is ook de goede kant van de zaak – heeft niks te maken met de aantrekkelijkheid van de locatie van Antwerpen. Het had evengoed over Gent of een andere plaats kunnen gaan. Het gaat om pure taxoptimalisatie. Het is enerzijds geruststellend, zeker als je een investeringsbeleid voert waarmee je internationale investeerders wilt aantrekken.

Anderzijds zijn er de voorbije jaren op federaal niveau heel wat instrumenten gecreëerd om te kunnen inspelen op het gegeven van taxoptimalisatie dat zich afspeelt in een internationale omgeving. De federale regering heeft zeer recent contact opgenomen met het betrokken bedrijf. Die alertheid zou ook in de Vlaamse Regering aanwezig moeten zijn, omdat het meestal gaat over bedrijven die in Vlaanderen zijn gevestigd of die zich zouden kunnen aangetrokken voelen tot de Vlaamse regio. Zitten wij als Vlaanderen voldoende aan het vel van de federale overheid om kort op de bal te spelen als het erop aankomt om de fiscale instrumenten die zijn gecreëerd, ook uit te spelen?

Er is natuurlijk een bevoegdheidsverdeling in dit land. Een deel van de bevoegdheid om vreemde investeerders

aan te trekken, ligt bij de federale overheid. Een ander deel ligt bij de Vlaamse overheid. De vraag is dan wie er de coördinerende rol en de trekkersrol moet spelen.

Men kan natuurlijk zeggen dat het niet om VW of Renault gaat, maar dat het slechts over een honderdtal werknemers gaat. Het gaat vooral over de voorbeeldfunctie van een referentiebedrijf. Het gaat net om een type bedrijf waarvan we willen dat er zich meer in ons land zouden vestigen. Dan is het niet alleen belangrijk om op zoek te gaan naar nieuwe investeerders, maar ook om diegene die hier zijn, hier te houden. Hoe meer van dat soort bedrijven hier al zijn, hoe aantrekkelijker het voor andere bedrijven wordt om hier te komen investeren.

Gezien de bevoegdheidsverdeling is het belangrijk te weten of er wordt samengewerkt. Zijn er contacten? Is er prospectie? Ik heb het nieuws gelukkig vernomen net voor het in de kranten stond. Uzelf en andere administraties zullen het ook wel op tijd hebben geweten. Op welke manier speelt men daarop in? Op welke manier gebeurt het samenspel? Ik heb de indruk dat het niet altijd zo vlot verloopt.

Er is een probleem van taxoptimalisatie. Daarnaast is er in mijn gesprek met de Europese directie een ander probleem – weliswaar van totaal ondergeschikt belang – naar boven gekomen dat mij toch wel verontrust. Een groep als Chiquita – hoofdzakelijk een fruitkweker, transporteur en distributeur – is een bedrijf dat aan het diversifiëren is in de richting van behandeld voedsel: fruitbereidingen enzovoort. Dat veronderstelt een heel andere knowhow.

Vijftien jaar geleden beschikten we in Vlaanderen over een sterke voedingsindustrie met bijbehorende knowhow. Door de evolutie van het opkopen door buitenlandse multinationals van onze voedingsindustrie waardoor die grotendeels in buitenlandse handen is, is er ook een feitelijke drooglegging van het ontwikkelen van knowledge in de voedingsindustrie. Misschien is het wat overdreven, maar men kan niet ontkennen dat een belangrijk deel van onze voedingsnijverheid in vreemde handen is gekomen en dat dit gevolgen heeft voor de manier waarop die industrie is georganiseerd.

Ik vind het niet zo onaannemelijk dat dit wel eens gevolgen zou kunnen hebben voor de Research and Development, wat in die nijverheid bijzonder belangrijk is geworden. R&D is weg uit onze regio en dat is zorgwekkend. Vlaanderen en België zijn traditioneel een land dat zijn hooggewaardeerde voedselmarkt, maar ook zijn knowhow in de voedingsnijverheid in het buitenland kan uitspelen. Blijkbaar hebben we niet meer dezelfde allure als het aankomt op diversificatie en het uitspelen van die troef. Dat baart me natuurlijk wel zorgen.

Ik verwijs naar de meer algemene verankeringdiscussie die u en de minister-president onlangs op gang hebben gebracht, met de vraag of dat moet gebeuren door middel van kapitaal en eigen aandeelhouderschap of door middel van kenniscentra. In dit dossier staan we wat de beide betreft enigszins in de kou. Eerlijk gezegd is dat een discussie waarbij spijkers op laag water worden gezocht. Ik weet dat dit niet het belangrijkste argument is voor de huidige verhuis bij Chiquita. U zult me dat meteen zeggen, en ik bevestig dat ook. Het is echter iets dat door Chiquita werd gesignaleerd. We moeten ons daar zorgen over maken.

Mevrouw de minister, in welke mate bent u, als Vlaams minister van Economie, betrokken bij het overleg dat recent federaal heeft plaatsgevonden? In welke mate kunnen daaruit conclusies worden getrokken over het uitbouwen en vrijwaren van kenniscentra met betrekking tot dingen waarin we wereldwijd een reputatie hadden en misschien nog gemakkelijk kunnen opbouwen? Dat is immers ook uw competentie.

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Om te beginnen wil ik de commissie erop wijzen dat de aantrekkelijkheid van een regio voor een investeerder een gevarieerde matrix is, met een veelheid aan parameters die in de loop der tijd evolueren en gedurende een bepaalde periode onderling aan belang kunnen winnen of afnemen. Wat met andere woorden vijf jaar geleden nog waar was binnen een bedrijf, is vandaag soms achterhaald of heeft aan belang moeten inboeten. De aantrekkelijkheid van een regio kan bijgevolg niet worden afgelezen uit het beslissingsproces van één bedrijf met zijn eigen wetmatigheden.

In dit verband wijs ik erop dat België de voorbije jaren stevast tot de Europese top vijf behoort wat het aantal nieuwe investeringen betreft. Vlaanderen neemt ongeveer 50 percent van de investeringen binnen België voor zijn rekening, Wallonië en Brussel elk ongeveer 25 percent. Recent nog werd Vlaanderen door de Financial Times uitgeroepen tot de op een na meest aantrekkelijke Europese regio voor buitenlandse investeerders. Toen heeft niemand me geïnterpelleerd. Zowel in 2006 als 2007 gaat het over ongeveer 150 dossiers van buitenlandse investeringen die we nieuw aantrekken. In die rangschikking ging alleen Schotland ons vooraf.

U kent allemaal de interessante instrumenten waarover we beschikken. Zo hebben Vlaanderen en België de notionele interestaftrek. Ik hoop dat iedereen die nu bezorgd en bang is, met net zoveel doortastendheid mee op de barricades gaat staan als het gaat over systemen als en middelen voor die notionele interestaftrek, de moederdochterraichtlijn en de fiscale vrijstelling van 80 percent van de wereldwijde patentinkomsten. Dan zijn er ook nog bijvoorbeeld de federale premie voor onderzoekers en het fiscaal aantrekkelijker maken van onderzoek.

Zowel de federale minister van Economie als ikzelf zitten op dat vlak helemaal op dezelfde golflengte. Ik heb uiteraard met hem de voorbije dagen contact gehad over al die dingen. We kunnen dus een aardig pakket aanbieden aan potentiële buitenlandse investeerders. Het spreekt echter vanzelf dat zowel ikzelf als de federale minister van Economie vragende partij zijn voor een doortastende politiek van aangehouden lastenverlagingen voor bedrijven. Sommigen noemen dat dan op andere ogenblikken cadeaus voor bedrijven, maar als het dan niet goed uitkomt, dan is het niet genoeg geweest. Dit alles gebeurt natuurlijk binnen de grenzen van de Europese regelgeving.

Het bericht over het nakende vertrek van Chiquita is voorbarig. Ik ben daar voorzichtig in. Anderzijds mag dat ons niet geruststellen. Chiquita bevindt zich wereldwijd in een herstructurering en een hele reeks opties worden bestudeerd. Chiquita Antwerpen staat in voor een belangrijk deel van de import en distributie in West-Europa. Het bedrijf heeft er opslag- en rijpingsfaciliteiten, maar geen centrum voor onderzoek en ontwikkeling. Ik wil dat toch wel eens benadrukken, nu de ene krant in dit hele debat andere dingen zegt dan de andere. Dit is een feit: Chiquita heeft bij ons geen onderzoeks- en ontwikkelingscentrum, wat niet wegneemt dat ze in Vlaanderen wel gebruik maakt van alle steunmaatregelen qua onderzoek en ontwikkeling waarover ik beschik.

Indien het bedrijf alsnog de beslissing neemt om Vlaanderen in te ruilen voor Zwitserland, ligt de oorzaak volgens ons dan ook zeker niet aan het gebrek aan onderzoeks- en ontwikkelingsmogelijkheden die Vlaanderen het zou hebben geboden en die het eerlijk gezegd ook gebruikt. We zijn er immers van overtuigd dat de Zwitserse onderzoeks- en ontwikkelingsvoorwaarden niet gunstiger zijn. De Vlaamse mogelijkheden ter zake worden intern zelfs als een argument gebruikt ten voordele van Antwerpen en Vlaanderen. Zo heeft het bedrijf onder meer onderzoekscontracten met Vlaamse universiteiten. Zo heeft de Katholieke Universiteit Leuven een vermaard centrum met betrekking tot bananenonderzoek.

Overigens is Chiquita lid van Flanders' FOOD. Zoals u weet, is dat een van onze competentiepolen. Die polen hebben we niet voor alle sectoren, maar wel voor een aantal. Ik verwijs naar Flanders' DRIVE voor de auto-sector. Als overheid hebben we daar altijd de kaart van de innovatie getrokken, om de auto-industrie hier te houden. Dat hebben we ook gedaan voor de voeding. Flanders' FOOD is een van de betere competentiepolen die we hebben. Ook de Federatie Voedingsindustrie (FEVIA) heeft in een van de kranten te kennen gegeven dat Vlaanderen althans op dat vlak geen enkel verwijt kan worden gemaakt. FEVIA werd hier echter niet geciteerd.

Er werd gezegd dat we in Vlaanderen een aantal spelers kwijt zijn. In deze sector valt dat al bij al nog mee. Er zijn sectoren waarin er meer Vlaamse bedrijven zijn overgenomen door buitenlandse investeerders en daarna ook een zekere afbouw hebben gekend. Net in de voedingssector hebben we echt nog wel een aantal heel grote Vlaamse spelers. Die zijn ook verenigd in Flanders' FOOD. Chiquita is daar ook lid van. Daarnaast maakt het gebruik van een aantal onderzoeksprojecten die wij voor de helft ondersteunen. Daarover gaat het dus niet. Dat wordt ons bevestigd. Ik vind dat het debat eerlijk moet worden gevoerd.

Wel is het zo dat de fiscale optimalisatie en de rationalisatie van het aantal vestigingen ongetwijfeld doorslaggevend zullen zijn bij de keuze. Zwitserland, de mogelijke nieuwe bestemming van de hoofdzetel, kan zich ter zake een grotere vrijheid veroorloven dan wij dat kunnen. Het Zwitserse systeem heeft echter een zeer diffuus geheel van regels, die per kanton nogal verschillen. Zwitserland kan in het algemeen dan ook niet als fiscaal gunstiger worden beschouwd dan België, maar in specifieke regio's en in functie van bijzondere maatregelen kan dit voor bepaalde bedrijven wel het geval zijn. Dat Chiquita streeft naar optimalisatie in Zwitserland beantwoordt aan de wetmatigheid van een marktomgeving. Vlaanderen kan met andere woorden niet meer aanbieden dan wat wettelijk en budgettair haalbaar is. Ik wijs erop dat Zwitserland momenteel aan Chiquita een belastingtarief aanbiedt van 5 procent dat gehandhaafd blijft gedurende tien jaar.

Ik wijs er bovendien graag op dat Chiquita niet volledig uit ons land verdwijnt en Vlaanderen nog steeds als logistieke hub behoudt. Dat werd hier al gezegd. De bananen worden via onze havens aangevoerd en na rijping verder naar hun uiteindelijke bestemming gebracht.

De twee overheidsagentschappen, Flanders Investment and Trade en het Vlaams Agentschap Ondernemen, hebben stilaan de traditie om samen een goede 100 bedrijven per jaar te bezoeken en na te gaan of er problemen zijn. Ik hoop dat iedereen die nu bezorgd is, dezelfde ernst aan de dag legt als er moet worden gekozen voor een bepaalde politiek van doorgedreven en volgehouden lastenverlagingen.

Ik wil het nog even hebben over de verankeringsdiscussie. Het Chiquitaverhaal bevestigt dat we moeten blijven inzetten op kennisverankering. Als headquarters hier neerstrijken omwille van fiscale constructies, dan blijft de verwevenheid van deze bedrijven met onze regio afhankelijk van evoluties in andere landen en regio's. Als we daarentegen bedrijven kunnen inbedden in een innovatietraject – ik denk aan excellent onderzoek, competentiepolen en flankerende maatregelen zoals een verlaging van de patentbelasting en de premie voor kenniswerkers – dan wordt het een stuk moeilijker om

zomaar van de ene dag op de andere te verhuizen naar een andere regio. Een kennisbiotoop wordt immers gekenmerkt door heel wat informele contacten waar face-to-face-uitwisseling van ideeën, kennis en clustering erg belangrijk zijn. Een dergelijk netwerk 'from scratch' opbouwen, doe je dan ook niet zomaar en vergt tijd en geld. Het vergt vooral ook een cultuur waarin dit soort schaars talent wordt aangetrokken en behouden. Kapitaal is net als fiscaliteit heel erg vluchtig en constant op zoek naar interessante projecten, waar ook ter wereld. Vlaamse financiers gaan dan ook steeds meer in het buitenland op zoek naar beloftevolle bedrijven. Ook dat kunnen we niet tegenhouden. Kapitaal zoekt de meest competitieve voorwaarden. Het aandeel van Vlaamse investeringsprojecten in de totale portefeuille van bijvoorbeeld de GIMV (de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen) is een voorbeeld van de verregaande internationalisering en globalisering van de kapitaalmarkten.

Wie op de wereldkaart kijkt naar kennisclusters, moet vaststellen dat we veel meer kans maken als we als overheid inzetten op kennisverankering. Ook hier duiden de oprechte gesprekken aan dat dit een verhaal is van fiscale optimalisatie en veel minder van kennis en R&D. Nogmaals, Chiquita heeft zelf geen R&D-centrum. We weten pertinent zeker dat we op dat vlak competitiever zijn dan de Zwitsers. Ik neem aan dat in dit debat gemakkelijke argumenten worden aangehaald, maar dat durf ik heel nadrukkelijk stellen.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mevrouw de minister, dit is een interessant debat en ik wil dan ook nog enkele punten benadrukken.

De heer Voorhamme heeft gelijk dat dit verhaal niets te maken heeft met de fysieke locatie, wel integendeel. Vlaanderen blijft voor kenniscentra, zeker als ze distributiegerelateerd zijn, interessant genoeg. Ik betreur dan ook het artikel van vandaag in Het Nieuwsblad waarin staat dat het Havenbedrijf de hoofdkwartieren niet genoeg ruimte geeft en te eng is in het concessiebeleid. Iedereen die de Antwerpse plaats kent, weet dat dit niet het geval is. Trouwens, de plaats waar Chiquita gevestigd is, valt buiten het bevoegdheidsdomein van het Havenbedrijf. Antwerpen in het algemeen en Vlaanderen in het bijzonder zijn interessant genoeg om dit soort hoofdkwartieren fysiek aan te kunnen trekken.

Er is ook een boom opgezet over de bevoegdheden. We voeren inderdaad een virtueel debat. We zijn bezig met goede voornemens en dingen waarover we in dit huis weinig of niets te zeggen hebben. Het was verhelderend, mijnheer Voorhamme, om u deze bekentenis vandaag ook te horen doen. Blijkbaar hebt u het licht gezien, of minstens uw politieke groep. We moeten overgaan tot

een ruimere bevoegdheidsoverdracht. In dit soort aangelegenheden hebben we al heel wat bevoegdheden, maar niet de slotbevoegdheden waar het uiteindelijk om draait, meer bepaald de fiscaliteit. Ik ben blij dat uw groep de onze minstens op dit punt gedeeltelijk volgt.

Er is gesproken over het verankeringsbeleid. Hoe moeten we verankeren? De minister-president heeft argumenten aangehaald om proberen te verankeren via de kapitaalsweg. Ik ben daar geen tegenstander van, maar ik blijf evengoed voorstander van een verankering via de kenniscentra. Laat ons de kenniscentra zoveel mogelijk in Vlaanderen houden. Daarmee is dit dossier een symbooldossier aan het worden.

Mevrouw de minister, u zegt dat er bepaalde interessante elementen zijn, onder andere dat van de notionele investeringsaftrek. U vraagt dat niemand daar nog tegenstander van is. Ik ben daar geen tegenstander van, maar de vakpers kondigt ter zake aan dat het buitenland en zelfs buitenlandse gespecialiseerde beleidsmakers niet altijd even vertrouwd zijn met dat begrip. Verkoop dat element, maar ook dat is jammer genoeg niet uw bevoegdheid. Verkoop die wetenschap! Maak buitenlandse investeerders en beslissingsmakers duidelijk dat hier interessante fiscale regimes gelden, maar weet dat in Zwitserland nog altijd interessantere fiscale regimes gelden. Daar wordt op maat van de klant de fiscaliteit berekend en uitgetekend. Dat is iets waar wij amper of niet tegenop kunnen.

U zegt dat de groep Chiquita in Vlaanderen geen R&D-afdeling heeft. Dat kan zijn, maar de groep heeft blijkbaar wel de ambitie om onderzoek en ontwikkeling te organiseren op het gebied van de voedselproductie en -verdeling waar de heer Voorhamme terecht naar verwezen heeft. Mag het ons dan verbazen dat ze zich gaan nestelen waar zich al heel wat hoofdkwartieren van de voedingsindustrie hebben gevestigd, met name Zwitserland? Als we vaststellen dat de grote voedingsbeleidsmakers in Zwitserland zitten, dan mag het ons niet verbazen dat een groep als Chiquita daar naartoe verhuist, als ze de ambitie heeft zich op dat vlak verder te ontwikkelen.

Mevrouw de minister, ik neem aan dat u zult proberen om uw 'bollenwinkel' te verkopen aan de groep. U hebt niet geantwoord op de vraag wat uw persoonlijk initiatief in dit dossier is geweest. U hebt interessante macro-economische mededelingen gedaan. Ik heb veel geleerd, maar ik had van u politiek willen vernemen wat u hebt gedaan. De federale en de lokale overheid doen inspanningen. Ik blijf erbij dat het gezag van uw functie een bepaalde invloed kan hebben op de mensen die in Antwerpen werkzaam zijn. Hebt u al inspanningen gedaan? Zo neen, bent u van plan dat alsnog te doen?

De voorzitter: De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme: Mevrouw de minister, ik vind het een beetje spijtig dat u zich direct begeeft op

het partijpolitieke discours. Ik vind dit vrij ongeloofwaardig.

We hebben wel fiscale instrumenten gecreëerd, maar als het erop aankomt om daar slim en snel mee uit te pakken, dan zijn we niet georganiseerd om dat te doen – veel geblaas en weinig wol dus.

Mevrouw de minister, ik heb eerlijk gezegd moeten vaststellen dat er geen initiatieven waren om deze instrumenten uit te spelen in dit specifieke geval. Nu natuurlijk, als het te laat is, begint men daarmee. Ik vind het dus onder de gordel dat u dit op deze toon uitspeelt. U hebt echt niet geantwoord op de vraag hoe Vlaanderen en de federale overheid hier zo efficiënt mogelijk kunnen samenwerken. De prospectie van internationale bedrijven die naar hier zouden kunnen komen, is een taak waarvoor u ook instrumenten hebt. De bevoegdheidsverdeling is wat ze is.

Mijnheer Penris, ik wil echt niet in een discussie verzeilen waarbij er maar wordt overgeheveld. Het zou echter toch erg zijn, mochten regeringen in eenzelfde land niet in staat zijn om samen te werken met elkaar. Dat was mijn vraag en ik heb daar evenmin een antwoord op gekregen. Ik voel me daar wat onvoldaan over. Er kan worden gediscussieerd over de vraag of bepaalde instrumenten goed of slecht zijn, maar als ze er zijn, dan zou ik ook wel willen dat ze worden gebruikt. Ik vind het dan onfair dat u daar dan een partijpolitiek discours over afsteekt. U vindt dat de tegenstanders van een instrument dat dan maar moeten weten, maar ik vind dat de voorstanders op de eerste plaats hun instrumenten moeten gebruiken. Daar komt het in de eerste plaats op aan.

Wat onderzoek en ontwikkeling betreft, is het inderdaad zo dat de eerste gediversifieerde producten van Chiquita vanuit dit land zijn ontwikkeld. We kunnen er echter niet naast kijken dat een heleboel referentiebedrijven in die sector, die voorheen onze bedrijven waren, nu feitelijk in buitenlandse handen zijn. Dan gaat het zelfs over de meest bekende. Dat heeft zijn gevolgen. Ik heb gewoon mijn bezorgdheid geuit over die sectoren waarmee we op de wereldmarkt gekend zijn. Als we aan iemand aan de andere kant van de wereld vragen hoe hij België en Vlaanderen kent, dan zal hij vroeg of laat zeker voeding vernoemen in zijn top drie. Ik maak me daar zorgen over: ik vind dat daar een meer anticiperend beleid tegenover zou moeten staan.

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Ik vind dat de fiscale instrumenten hier heel erg belangrijk zijn. Ik blijf daarbij. Het Verbond van Belgische Ondernemingen heeft ooit voorgesteld de notionele interestaftrek op te nemen in de Grondwet. Dat zal natuurlijk niet altijd

volstaan om buitenlandse investeerders te overhalen. Ik ben op exportmissie geweest. We hebben daar deelgenomen aan seminaries met buitenlandse investeerders. We hebben de roadshows gehad. We leggen dat telkens heel nauwgezet uit bij onze ontmoetingen met buitenlandse investeerders. Het is een vrij nieuw systeem. Het was er echter nog niet, of het lag al onder vuur: het moest verdwijnen of het moest worden beperkt. Dat doet de zaak natuurlijk evenmin goed. We moeten natuurlijk ook een continuüm kunnen hebben in ons instrumentarium, opdat dat zou renderen.

Natuurlijk hebben we ook moeilijkheden inzake ruling, maar de Zwitsers kunnen gaan tot 5 percent over tien jaar. Dat kunnen we niet evenaren, ook niet als we al onze instrumenten optrekken. Ik heb daarover uiteraard contacten gehad met Chiquita. Zij wilden het absoluut ook hebben over die fiscaliteit. Ik heb uiteraard contact gehad met de federale minister van Economie, die die mensen persoonlijk heeft ontmoet. Daaruit blijkt dat de fiscaliteit een issue is. Nogmaals: in de voedingssector hebben we alles gedaan wat we konden, met Flanders' FOOD. U zult ook de mededeling van FEVIA hebben gelezen. Ik heb het krantenartikel mee. Chiquita heeft gebruik gemaakt van wat we aanbieden. Een ander voorbeeld is InBev dat zijn R&D en innovatiecentrum hier heeft gehouden en verder heeft ontwikkeld, onder een aantal voorwaarden die we ook aan andere bedrijven aanbieden.

Maar bij Chiquita zal het fiscale aspect doorslaggevend zijn, we moeten elkaar niets wijsmaken. Een aantal andere voedingsproducenten hebben er ook voor gekozen om te vertrekken, een aantal anderen zijn gebleven omdat ze de economische omgeving, ook in de voedingssector, wel aantrekkelijk vonden.

Als het gaat over R&D en Chiquita, wil ik duidelijk zeggen dat Chiquita veel nadrukkelijker aanwezig is in R&D in de voeding dan in de logistiek. Er is een logistiek platform waar Chiquita veel minder actief was. Chiquita heeft gebruik gemaakt van de instrumenten die we gaven voor R&D in de voeding. Die instrumenten waren voor het bedrijf zeer goed en zeer aantrekkelijk. We blijven er ook bij dat we hiervoor de test met Zwitserland met glans doorstaan.

Toch zal Chiquita zijn beslissing nemen, op basis van fiscale argumenten. Daarover zijn op dit moment onderhandelingen en voorlichtingen. Ik heb u ook gezegd waar we tegen aankijken en wat er in de balans ligt. Nogmaals, er is geen beslissing genomen.

We zijn in Vlaanderen vaak zelfvergenoegd. Maar we moeten goed beseffen dat er wereldwijd voor onze bedrijven op economisch vlak heel veel dingen gebeuren en dat we ons niet zelfgenoegzaam kunnen opstellen. We zullen in het beleid keuzes moeten maken om de welvaart van Vlaanderen overeind te houden.

De heer Jan Penris: Mevrouw de minister, u hebt in uw beleidsnota het belang van bedrijvencentra voor buitenlandse investeerders in Vlaanderen op de agenda gezet en het belang van regionale hoofdkantoren geaccentueerd.

Ik zou u toch durven oproepen om persoonlijk contact op te nemen met Chiquita. U moet het belang van uw functie in deze zaak niet onderschatten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
